

Dialog i FDF

- En inspirationsfolder

Kirsten Grube

Center for Ungdomsstudier og
Religionspædagogik (CUR)

Juni 2009

Mødet med børn og unge med anden etnisk baggrund i FDF – hvordan gør vi?

Denne folder er skrevet til dig, der godt kunne tænke dig at inddrage etniske minoriteter i FDF-arbejdet, og som måske har brug for noget konkret inspiration.

Du savner måske svar på spørgsmålene:

- Hvordan kommer vi i kontakt med etniske minoriteter?
- Hvad betyder det, at vi er FDFere?
- Hvad betyder religionsdialog i praksis?
- Hvilke praktiske problemer kan der opstå?
- Hvor kan jeg hente yderligere hjælp og inspiration?

Hvad er på menuen?

Folderen består konkret af "Tre steps i dialog-arbejde i FDF". Folderen er altså inspiration til, hvordan I som FDF-ledere skridt for skridt kan inddrage etniske minoriteter. Inspirationen udspringer af erfaringer, andre FDFere har gjort sig.

De forskellige steps består af:

1. "Hvem er du? ..." etablering af kontakt
2. "Vi dropper svinekødet ..." - eventuelle udfordringer undervejs
3. "Næste gang er ..." – hvordan fastholdes kontakten og gejsten?

Til inspiration krydres undervejs med en række FDF-erfaringer og praktiske råd.

1. "Hvem er du?" – etablering af kontakt

For at inddrage etniske minoriteter handler det først og fremmest om at skabe relationer, og heri ligger faktisk det største stykke arbejde. For at skabe relationer handler det om at være drevet af en grundlæggende nysgerrighed og en lyst til at finde ud af, hvem andre er som mennesker og at få et kendskab til deres historie. En nysgerrighed og åbenhed er de vigtigste forudsætninger for at etablere kontakt. Hvis man er drevet af den nysgerrighed, handler det om at være opsøgende – både blandt børn og forældre med anden etnisk baggrund. Nogle er måske aldrig blevet opsøgt af en frivillig organisation, og for mange er mødet derfor en positiv oplevelse. Erfaringen er, at hvis det handler om nysgerrighed og interesse, vil det blive positivt modtaget.

Praktiske råd:

- Kontakt integrationskonsulenten i din kommune, minoritetskonsulenten i DUF (Dansk Ungdoms Fællesråd) eller integrationsnetværket i DUF. Det giver både mulighed for gratis rådgivning, erfaringsudveksling og økonomisk støtte til konkrete projekter.
- Kontakt institutioner, skoler eller fritidsordninger, hvor nydanske børn og unge og børn og unge med anden etnisk baggrund er i god kontakt med hinanden – og præsenter, hvad man laver hos FDF.
- Etniske minoritetsforældre med en anden foreningskultur i bagagen kan have svært ved at forstå, "hvad" FDF er. Invitér dem til et arrangement og vis dem, hvad der foregår, så de på "egen krop" kan erfare, hvad deres børn kan komme til at opleve. Upersonlig kontakt i form af breve m.v. duer ikke. Brug lidt ekstra tid på at forklare forældrene, hvad FDF er for en størrelse, og hvad foreningslivet går ud på: Hvem står bag foreningen, hvem har ansvaret for deres barn, når det er af sted, hvad koster det eventuelt at blive medlem osv.
- Tænk fleksibelt om et medlemskab af FDF. Børn og unge med anden etnisk baggrund behøver ikke nødvendigvis være medlemmer af FDF fra dag ét.
- Kald det ikke et 'integrationsprojekt' – men sæt fokus på at udvikle aktiviteter af en høj kvalitet. Børn med anden etnisk baggrund vil – som andre børn – tiltrækkes og fastholdes af sjove og udfordrende aktiviteter.

I en FDF-kreds kontaktede man en frivillig organisation, der i samarbejde med kommunen, gennem lektiehjælp m.v., formidlede kontakt til nytilkomne flygtninge og indvandrere. På den måde var det nemt at komme i kontakt med børn af anden etnisk baggrund (afghanere, irakere, burmesere og tamilere) der havde lyst til at være med i byens Blå Festival.

En FDF'er, der også var pædagog, havde af sin skoleleder fået lov til at uddele FDF-brochurer på de første klassetrin. Det betød i praksis, at hun kunne tage 18-20 elever med til FDF hvert år. Børnene med anden etnisk baggrund fulgte naturligt med deres klassekammerater til FDF.

I en FDF-kreds fik alle nysgerrige børn fem klip, så de kunne komme med fem gange, uden de behøvede at blive medlemmer.

2. "Vi dropper svinekødet" - eventuelle udfordringer undervejs

I praksis kan der opstå nogle udfordringer, når man inddrager børn med anden etnisk og religiøs baggrund. Udfordringerne er dog sjældent store, og de kan som regel ret let løses ved at tage nogle enkelte praktiske forholdsregler. Modsat hvad man måske forventer, handler de største udfordringer sjældent om religion – snarere om, at forældrene f.eks. ikke har et kendskab til retningslinjerne for, hvordan drenge og piger skal sove på lejr m.v. Muslimske forældre, der sender deres barn af sted til FDF, sætter derimod typisk pris på, at FDF er en kristen, værdibaseret organisation, der har mere at byde på end andre fritidsaktiviteter.

Praktiske råd:

- Brug tid på at vise og forklare, hvad FDF står for, og hvad det betyder, at FDF er en værdibaseret organisation. "Skjul" ikke, at I er FDF'ere – men overvej, hvordan I bedst muligt *viser*, at I er FDF'ere, og at I synliggør, *hvad* FDF står for.
- Brug lidt ekstra tid på at forklare FDFs politik i forhold til, hvordan drenge og piger skal sove sammen på lejr m.v.
- Overvej, om I ret simpelt kan tage hensyn til madvaner m.v. – uden i øvrigt at gøre det til et "issue".
- Andagter m.v. er som regel mere en praktisk end en religiøs/ideologisk udfordring for børnene. Tænk kreativt og overvej, om det muslimske barn kan deltage i andagten f.eks. ved at forholde sig i stilhed eller lignende.

”Nogle muslimske børn var med i vores FDF-kreds. De bad ikke med på Fadervor men de viste stor respekt for, hvad der foregik, og de var rigtig glade for at være der”

FDF-leder

”Det er ikke et integrationsprojekt. En del børn og unge oplever, at de er stigmatiserede, og derfor har de brug for et sted, hvor de bare kan være, kan have det sjovt og få en fed oplevelse sammen med andre børn. De skal ikke opleve, at de er ’anderledes”

FDF-leder om aktivitet, der både involverer børn med anden etnisk baggrund og nydanske børn

En muslimsk pige fulgte med sine klassekammerater til FDF. Hun valgte ikke at bede med på Fadervor men ville gerne være stille under bønnen. FDF-lederne tog også hensyn til, at hun ikke ville spise svinekød. Derudover var der ikke rigtig nogen praktiske problemer.

En FDF-kreds oplevede, at nogle jugoslaviske forældre forbandt FDF-skjorten med noget negativt – pga. generelle negative oplevelser med uniformeringer. FDF-kredsen brugte derfor en del tid på at beskrive og forklare, hvordan FDF-skjorten skulle forstås som en del af FDFs historie og som et positivt symbol.

Til en FDF-aktivitet blev der uddelt noget PR-materiale til alle forældre også forældre med anden etnisk baggrund. I materialet blev det gjort klart, at FDF er en kristen forening. Det var i kredsen ikke påkrævet, at man skulle bede fadervor, men det blev understreget, at FDF var en folkekirkelig organisation. Reaktionen fra forældrene bagefter var, at de havde stor respekt for, at FDF meldte ud, at de havde nogle klare værdier.

”Der var ikke de store praktiske problemer hos. Vi tog lidt hensyn til, hvilken mad de forskellige kunne spise – så var der faktisk ikke så meget mere i det”

FDF-leder om muslimske børn i hans FDF-kreds

”Vi holder jo en bøn/andagt som afslutning, og det accepterede de etniske minoritetsforældre. Det, synes de, var helt fint. De var mere bekymrede for det her med, at der ikke rigtigt var en ordening i forhold til piger og drenge, når vi f.eks. skulle på lejr.”

FDF-leder

I en FDF var forældrene usikre på, om drengene og pigerne blev opdelt for lidt. Kredsen brugte derfor en del tid på at snakke med forældrene om, at drengene og pigerne ikke skulle sove i telt sammen. Da de blev informeret om, hvordan det faktisk forholdt sig, forsvandt usikkerheden efterhånden.

3. "Næste gang er ... " – hvordan fastholdes kontakten og gejsten?

Nogle gange kan man som FDF'er godt opleve, at man laver et spændende kulturelt arrangement, nogle - og måske mange - mennesker dukker op – men så er det lige som det. Det kan være svært at holde kontakten til børnene og deres forældre. Man kan også opleve, at man selv som FDF'er i længden har vanskeligt ved at finde de nødvendige ressourcer – der er jo også ting, der skal prioriteres. Her er det væsentligt at have fokus på to forhold: At fastholde og udvikle relationerne til forældrene og ikke mindst: At bevare tålmodigheden.

Praktiske råd:

- Læg fra begyndelsen en strategi for, hvordan kontakten til børnene eller forældrene opretholdes.
- Få overblik over de, især menneskelige ressourcer, I har til rådighed og sørg for at have "back-ups".
- Vær opmærksomme på at pleje og udvikle de ildsjæle, der særligt brænder for at inddrage etniske minoriteter og udvikle relationsarbejdet.
- Fortæl i og uden for FDF gennem billeder og ord de gode historier om jeres arbejde – det kan være med til, at andre har lyst til at kaste sig ud i det.

En FDF-kreds bestemte sig for at arrangere en kulturaften fra forskellige kulturer osv. og inviterede folk med forskellige nationaliteter til at lave mad. FDF-lederne valgte at følge op på kontakten til gruppen af etniske minoriteter. Det lykkedes at bevare en vis kontakt til den gruppe af etniske minoriteter, der deltog i selve arrangementet, og FDF-kredsen valgte derfor – et par måneder efter – at lave et tilsvarende event, hvor nogle af de samme mennesker blev inviteret til at deltage.

"På et tidspunkt var der både en Muhammed og en Muhammed K i vores kreds– ligesom der i min gamle kreds var en Helle og en Helle J. Det rykkede ret meget på min virkelighedsopfattelse. Børnene oplevede ikke rigtigt, at det var noget særligt, men som leder får man øjnene op for, hvilket samfund man reelt er en del af"

Her til sidst nogle overordnede gode råd:

Kast jer ud i det og se, hvad der sker
Vær nysgerrige og åbne
Vær interesserede i de personer, I møder
Se på muligheder i stedet for begrænsninger
Hav lidt tålmodighed

Rigtig god fornøjelse!

Videre læsning:

Etniske minoriteter i foreningerne – at modtage børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund i foreningerne, Dansk Ungdoms Fællesråd. Kan gratis bestilles fra DUF's hjemmeside (www.duf.dk)